



UNIVERSITI  
PENDIDIKAN  
SULTAN IDRIS  
وَجْهُ الرَّسُولِ صَدِيقُهُ سُلْطَانُ إِدْرِيسٍ  
SULTAN IDRIS EDUCATION UNIVERSITY

# PENCEGAHAN PENYALAHGUNAAN DADAH DALAM KALANGAN REMAJA MELALUI PENDEKATAN PSIKOPENDIDIKAN KOGNITIF TINGKAH LAKU

---

PROF MADYA DR. MOHAMMAD NASIR BISTAMAM  
PROF MADYA DR. SAMSIAH MOHD JAIS  
PROF MADYA DR. MUHAMMAD BAZLAN MUSTAFA  
DR .NURUL HASYIMAH MAT RANI  
DR. NOR AZRI AHMAD  
EN ZULKIFLI MAMAT

# PENGHARGAAN

- Geran Penyelidikan Ilmiah Agensi Antidadah Kebangsaan (AADK) 2018 berjumlah RM57,000.00
- Tempuh penyelidikan:
  - i. Tempuh asal: 1 Mei 2018 hingga 28 Februari 2019
  - ii. Tempuh lanjutan: 1 Mac 2018 hingga 30 April 2019
- Kebenaran daripada Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan (EPRD), Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Sektor Disiplin & Kaunseling, Bahagian Pengurusan Sekolah Harian, Kementerian Pendidikan Malaysia,



## PERNYATAAN MASALAH

- 3.2 juta keluarga di negara ini tinggal di kawasan berisiko tinggi terbabit dalam penyalahgunaan dadah - persekitaran kehidupan tidak kondusif (Harian Metro, 2019)
- Seramai 1,829 daripada 370,285 pelajar dari 178 sekolah disahkan positif dadah (Zamani Ahmad, Utusan Malaysia, 2018).
- Peningkatan kadar pengambilan dadah melibatkan remaja peringkat sekolah menengah, menular ke peringkat sekolah rendah (Norzamira, 2017).
- Muncul pula dadah jenis sintetik baharu - *New Psychoactive Substances* (NPS) sukar dikesan, campuran pelbagai bahan kimia yang tidak menyalahi undang-undang tetapi menghayalkan dan dimanipulasikan dalam pelbagai bentuk yang boleh mengelirukan -air teh atau kopi, rokok minyak wangi, (Munirah, 2018).
- Isu ini amat penting untuk disemak semula dan mesti dilihat secara lebih serius oleh semua pihak terlibat (Lee Lam Thye, Utusan Malaysia 21 Disember 2017).



Keperluan pencegahan peringkat awal di peringkat menengah rendah dan sekolah rendah untuk mengekang kanak-kanak dan remaja terpengaruh dan menjadi mangsa sendiket dadah (Mohammad Nasir 2006, Mohammad Nasir et al. , 2015, Mohammad Nasir et al., 2019) melalui 3 pendekatan utama;-

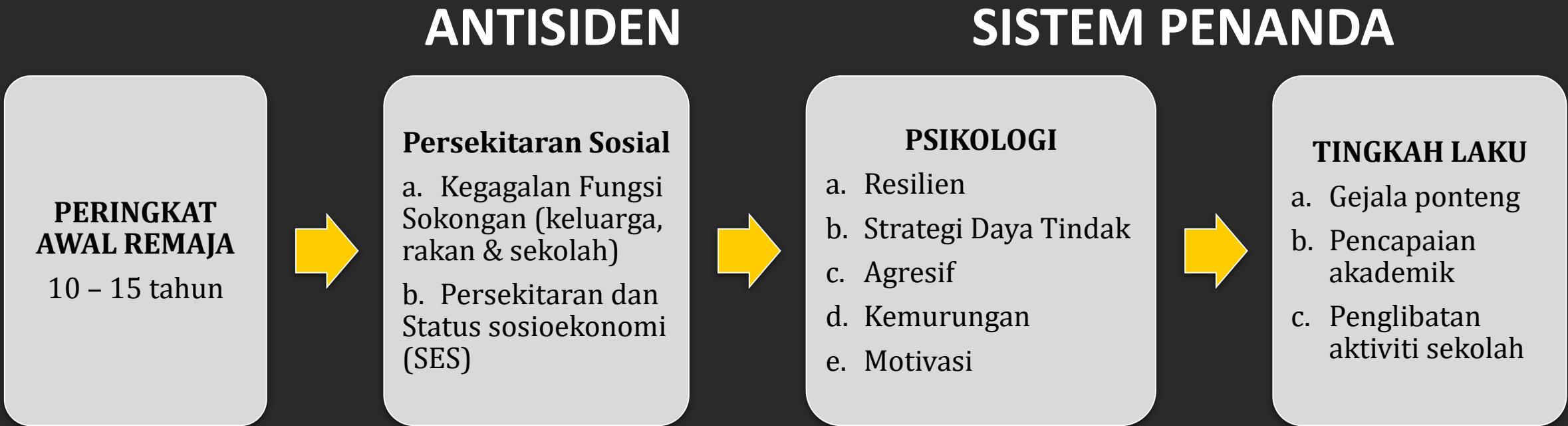
1. Mengenalpasti ciri-ciri berisiko tingkah laku mengambil dadah melalui Model Antisiden (*Antisidence*) dan Sistem Tanda (*Marker System*).
2. Menjalankan proses saringan awal dengan Instrument Remaja Berisiko Sekolah Rendah (IRBSR)
3. Menjalankan "Intervensi Pencegahan Awal" dengan meningkatkan proses perkembangan psikologi (afektif, kognitif dan tingkah laku) kanak-kanak & remaja yang terbantut, berpunca adanya antisiden berisiko melalui "**Pendekatan Pencegahan Penyalahgunaan Dadah Dalam Kalangan Remaja Melalui Pendekatan Psiko-Pendidikan Kognitif Tingkah Laku**".



Langkah 1:  
Mengenalpasti ciri-ciri berisiko tingkah laku mengambil dadah melalui Model Antisiden (*Antisidence*) dan Sistem Tanda (*Marker System*).



# MODEL ANTISIDEN DAN SISTEM PENANDA REMAJA BERISIKO



Bronfenbrenner (1979), Burt, Resnick, & Novick (1998); Mohammad Nasir (2006);  
Mohammad Nasir et al. (2015); dan Mohammad Nasir et al. (2019)

# ULASAN KARYA KONSEP REMAJA BERISIKO DADAH

| BIL                | CIRI-CIRI REMAJA BERISIKO DADAH   | ULASAN KARYA  |
|--------------------|-----------------------------------|---|
| Antisiden Berisiko | Sokongan Sosial Keluarga          | Mann, Kretsch, Tackett, Harden, & Tucker-Drob, 2015; Moses & Villodas, 2017; Nawi, Roslan, Idris, & Hod, 2017; Palomar-Lever & Victorio-Estrada, 2016; Yun, Cui & Blair, 2016                         |
|                    | Sokongan Sosial Rakan             | Kurt & Ergene, 2017; Mustafa, Suandi, & Ismail, 2016; Reynolds & Crea, 2015; Rulison, Kreager & Osgood, 2014; Weerman, Bernasco, Bruinsma & Pauwels, 2015   |
|                    | Sokongan Sosial Sekolah           | Fontaine, Brendgen, Vitaro, & Tremblay, 2016; Francisco, Loios, & Pedro, 2016; Mazur, Kowalewska, Zawadzka, Dzielska, & Wais, 2016; Synder & Smith, 2015; Weerman, Bernasco, Bruinsma & Pauwels, 2015 |
|                    | Status Sosioekonomi & Kejiraninan | Fontaine, Brendgen, Vitaro, & Tremblay, 2016; Kwon & Wickrama, 2014; Omboto, Ondiek, Odera, & Ayugi, 2013; Palomar-Lever & Victorio-Estrada, 2016; Salom, Williams, Najman, & Alati, 2014             |
| Psikologi Berisiko | Resilien                          | Flett & Hewitt, 2014; Fougere, Daffern, & Thomas, 2012; Mohammad Nasir et al., 2015; Newsome & Sullivan, 2014; Palomar-Lever & Victorio-Estrada, 2016   |
|                    | Strategi Daya Tindak              | Boxer, Sloan-power, Mercado, & Schappell, 2012; Carnicer & Calderón, 2014; Francisco, Loios & Pedro, 2016; Mia Ja Lee & Sung-Je Cho, 2014; Schalkwijk, Stams, Stegge, Dekker, & Peen, 2016            |
|                    | Agresif                           | Fontaine, Brendgen, Vitaro, & Tremblay, 2016; Lee et al., 2014; Mustafa, Suandi, Hamzah & Ismail, 2016; Rahman & Nahar, 2013; Shazia et al., 2014   |



| BIL                | CIRI-CIRI REMAJA BERISIKO DADAH       | ULASAN KARYA   |
|--------------------|---------------------------------------|--|
| Psikologi Berisiko | Kemurungan                            | Anderson, Cesur, & Tekin, 2015; Francisco et al., 2016; Piko & Pinczés, 2014; Reynolds & Crea, 2015; Salom, Williams, Najman, & Alati, 2014  |
|                    | Motivasi                              | Ali et al., 2011; Moore & McArthur; 2014; Nigeria, Chendu dan Ukonu, 2016; Serafini, , Stewart, Wendt & Donovan, 2017  |
| Sistem Penanda     | Ponteng                               | Bryan et al., 2012; Dahl, 2016; Henry, Knight, & Thornberry, 2012 ; Nawi, Roslan, Idris, & Hod, 2017; Veloo & Kim, 2014;   |
|                    | Pencapaian Akademik                   | Harris-McKoy & Cui, 2013; Kurt & Ergene, 2017; Kwon & Wickrama, 2014; Mazur, Kowalewska, Zawadzka, Dzielska, & Wais, 2016; Wang, 2014  |
|                    | Penglibatan Aktiviti Sekolah          | Anthony & Robbins, 2013; Fontaine, Brendgen, Vitaro, & Tremblay, 2016; Henry et al., 2012; Snyder & Smith, 2015  |
|                    | Tingkah Laku Berisiko Mengambil Dadah | Boyas, Kim, Moon, Ruiz, & Gaines, 2017; Cox, Criss, Harrist, & Zapata-Roblyer, 2017; Chongrattanakon, Thephthien, & Hong, 2018; Dahl, 2016; Fontaine, Brendgen, Vitaro, & Tremblay, 2016; Henry, Knight, & Thornberry, 2012 ; Ismail, Nabil, & Nazar Mohd, 2016; Kurt & Ergene, 2017; Mohammad Nasir et al., 2015; Noor, Hassan, & Zain, 2018; Razali & Madon, 2016; Rovis, Bezinovic, & Basic, 2015 |



## Langkah 2: Menjalankan proses saringan awal dengan Instrument Remaja Berisiko Sekolah/Menengah Rendah (IRBSR)

.



# Instrumen Remaja Berisiko Sekolah/Menengah Rendah (IRBSR)

## Bahagian A: Demografi

- ID/Kod Sekolah
- Jantina
- Tahun Persekolahan/Tingkatan
- Pencapaian Akademik Ibu/Bapa/Penjaga
- Pekerjaan Ibu/Bapa/Penjaga
- Anggaran Pendapatan Ibu/Bapa/Penjaga
- Kawasan Tempat Tinggal
- Pencapaian Akademik Terakhir Anda

## Bahagian B:

- Sokongan Sosial Keluarga (8 item)
- Sokongan Sosial Sekolah (8 item)
- Resilien (10 item)
- Strategi Daya Tindak (10 item)
- Kemurungan (10 item)
- Motivasi (9 item)
- Sokongan Sosial Rakan (8 item)
- Aggresif (8 item)
- Ponteng (2 item)
- Penglibatan Aktiviti Sekolah (3 item)
- T/Laku Risiko Dadah (6 item)



# NILAI KESAHAN IRBSR

| <b>SUB-KONSTRUK</b>                   | <b>PERATUS (%)</b> | <b>PEKALI KESAHAN</b> |
|---------------------------------------|--------------------|-----------------------|
| Sokongan Sosial Keluarga              | 91.40              | .91                   |
| Sokongan Sosial Rakan                 | 91.56              | .92                   |
| Sokongan Sosial Sekolah               | 92.65              | .93                   |
| Status Sosioekonomi Keluarga          | 91.56              | .92                   |
| Resilien                              | 92.85              | .93                   |
| Strategi Daya Tindak                  | 89.58              | .90                   |
| Agresif                               | 95.23              | .95                   |
| Kemurungan                            | 85.43              | .85                   |
| Motivasi                              | 87.56              | .88                   |
| Ponteng                               | 78.57              | .79                   |
| Pencapaian Akademik                   | 91.40              | .91                   |
| Penglibatan Aktiviti Sekolah          | 97.10              | .97                   |
| Tingkah Laku Berisiko Mengambil Dadah | 95.23              | .95                   |
| <b>JUMLAH KESELURUHAN</b>             | <b>90.78</b>       | <b>.91</b>            |



# NILAI KEBOLEHPERCAYAAN IRBSR

| <b>SUB-KONSTRUK</b>                   | <b>JUMLAH ITEM</b> | <b>KEBOLEHPERCAYAAN</b> |
|---------------------------------------|--------------------|-------------------------|
| Sokongan Sosial Keluarga              | 8                  | .76                     |
| Sokongan Sosial Rakan                 | 8                  | .70                     |
| Sokongan Sosial Sekolah               | 8                  | .74                     |
| Status Sosioekonomi Keluarga          | 5                  | .75                     |
| Resilien                              | 10                 | .70                     |
| Strategi Daya Tindak                  | 10                 | .68                     |
| Agresif                               | 8                  | .80                     |
| Kemurungan                            | 10                 | .84                     |
| Motivasi                              | 10                 | .67                     |
| Ponteng                               | 2                  | .54                     |
| Pencapaian Akademik                   | 5                  | .82                     |
| Penglibatan Aktiviti Sekolah          | 3                  | .84                     |
| Tingkah Laku Berisiko Mengambil Dadah | 6                  | .90                     |
| <b>JUMLAH KESELURUHAN</b>             | <b>93</b>          | <b>.75</b>              |



# A REKABENTUK / METOD KAJIAN TINJAUAN

- Kajian tinjauan dilakukan ke atas 4 Zon utama seluruh Negara; Zon Utara (Kedah, Pulau Pinang dan Perak); Zon Tengah (Selangor, W. Persekutuan dan N Sembilan); Zon P Timur (Kelantan dan Pahang); Sabah dan Sarawak.
- Lokasi kajian di sekolah-sekolah rendah dalam lingkungan '*Hot Spot*' yang dicadangkan oleh Unit Disiplin , Bahagian Sekolah Harian dan PPD.
- Subjek kajian pula dipilih secara rawak berkelompok dengan meletakkan demografi negeri, jantina dan lokasi (bandar, pinggir bandar dan luar bandar) sebagai kelompok utama.

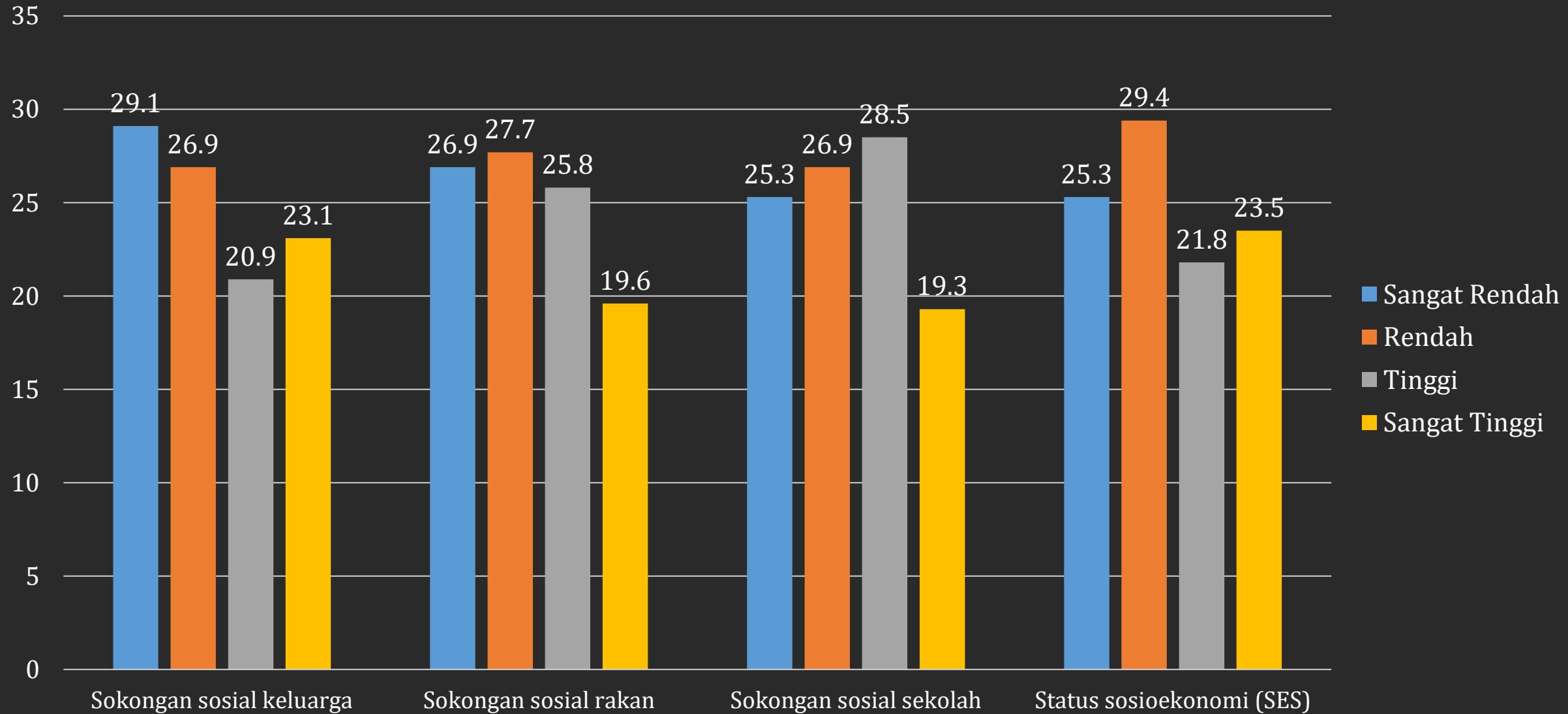


## **Rekabentuk / Metod Kajian Tinjauan Sambungan.....**

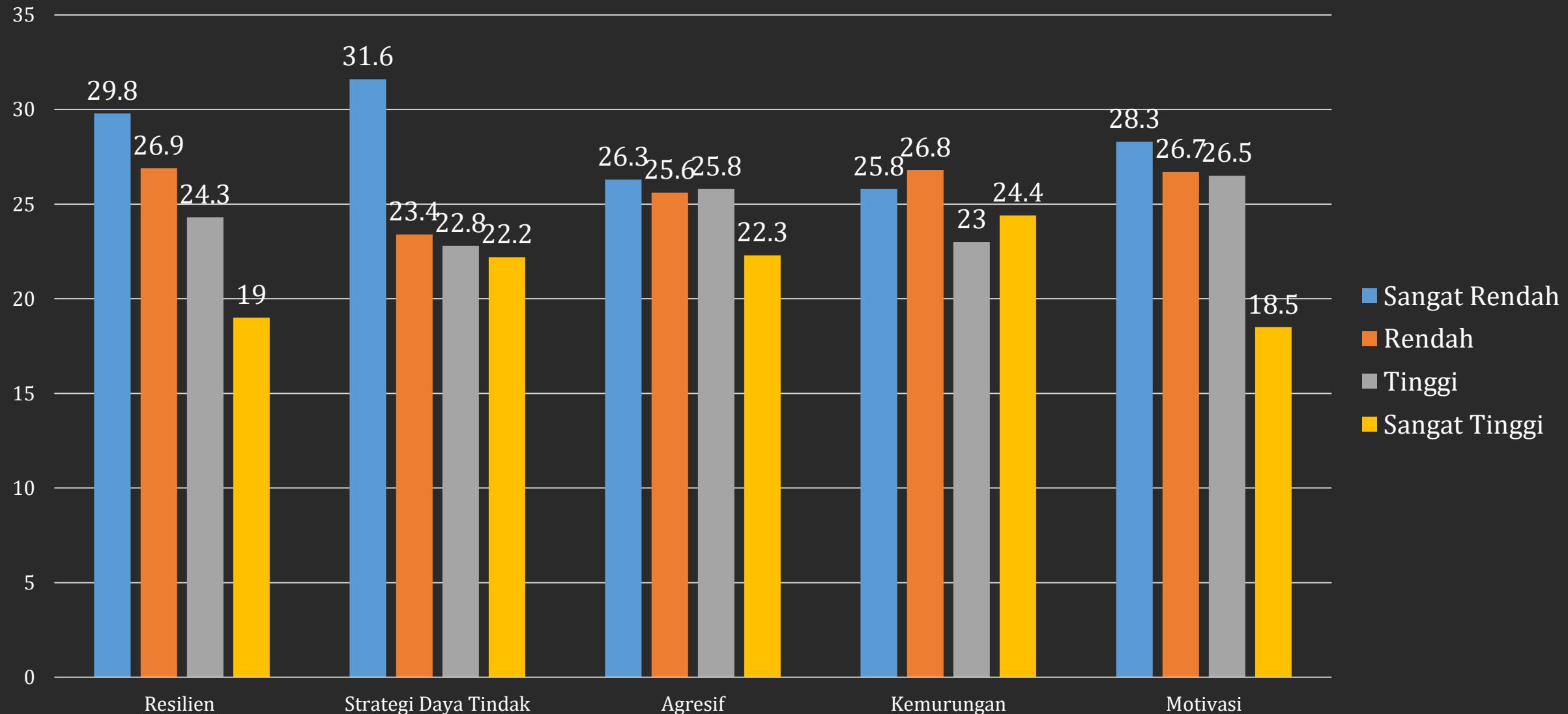
- Sebanyak 520 sampel murid berusia 12 tahun daripada 10 buah sekolah rendah dipilih bagi mewakili setiap kelompok secara persampelan rawak bertujuan.
- Data dianalisis secara deskriptif (peratusan dan min) dan inferensi (Ujian- T, ANOVA Sehala, Korelasi Spearman/Pearson dan Logistik Regresi)
- Soal selidik diedarkan melalui Mesyuarat Unit Disiplin, Bahagian Pengurusan Sekolah Harian, Kementerian Pendidikan Malaysia pada 8 dan 9 Ogos 2018.



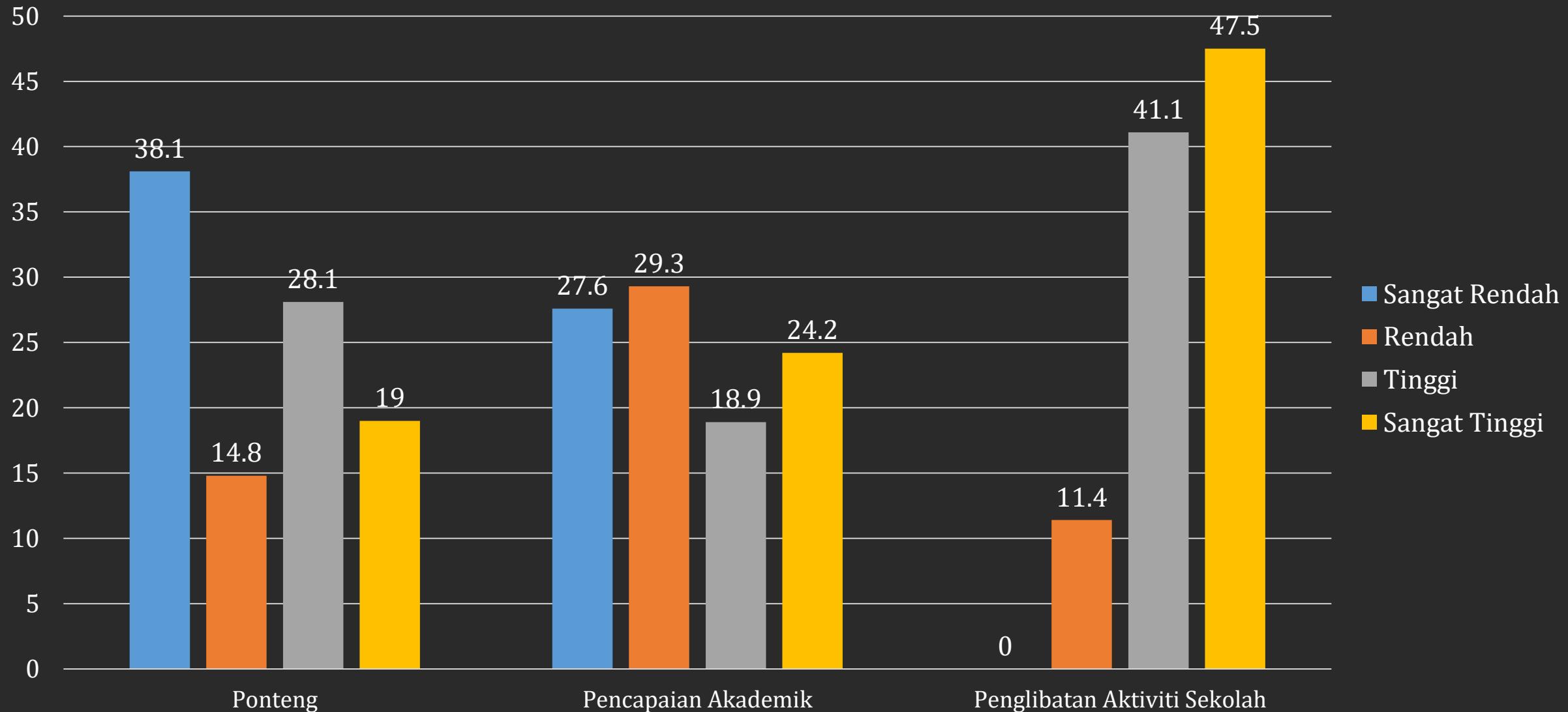
## PERATUS BERDASARKAN TAHAP PEMBOLEHUBAH ANTISIDEN BERISIKO



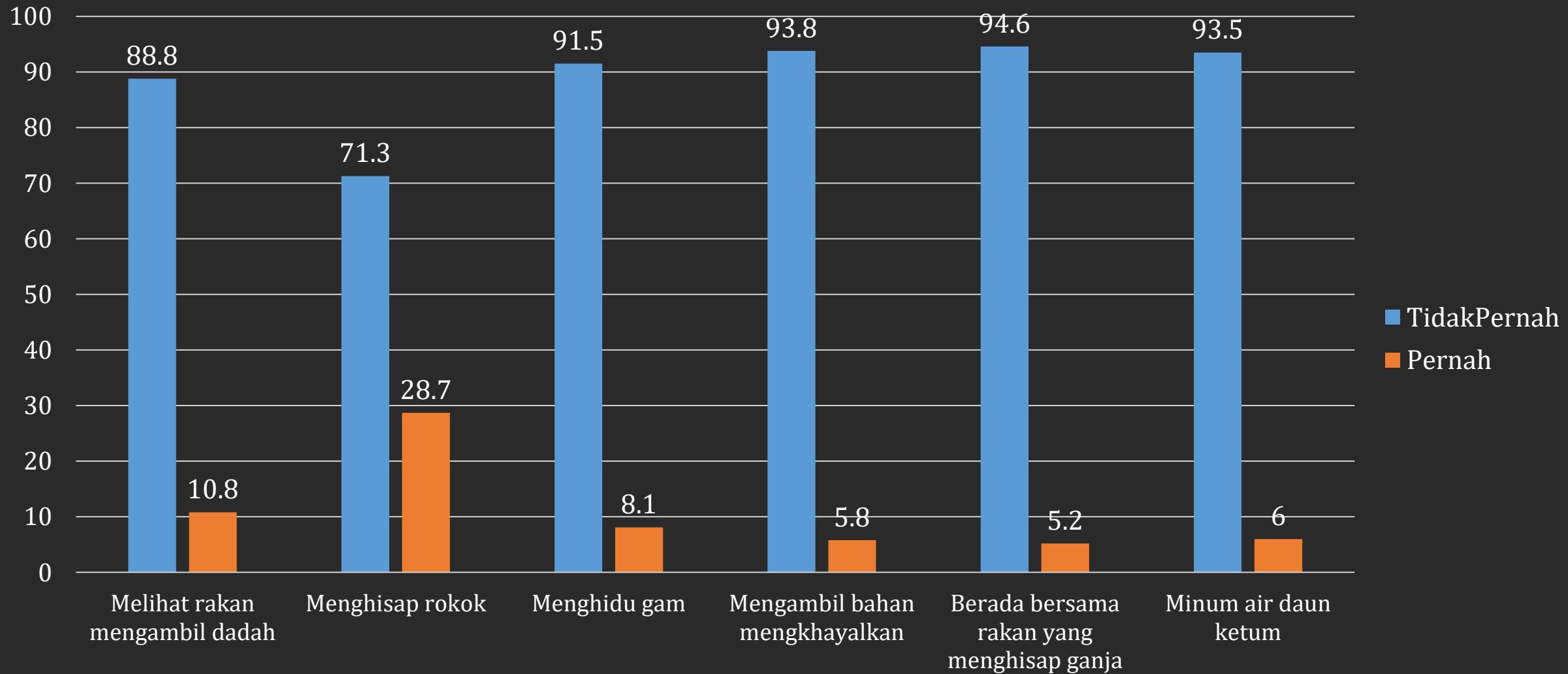
## PERATUS BERDASARKAN TAHAP PEMBOLEHUBAH PSIKOLOGI BERISIKO



## PERATUS BERDASARKAN TAHAP PEMBOLEHUBAH SISTEM PENANDA



## PERATUS BERDASARKAN PENGLIBATAN DALAM TINGKAH LAKU BERISIKO MENGAMBIL DADAH



## Langkah 3:

**Menjalankan "Intervensi Pencegahan Awal  
" Melalui Pendekatan Psiko-Pendidikan Kognitif Tingkah Laku**

.



# PENDEKATAN PSIKO-PENDIDIKAN KOGNITIF TINGKAH LAKU

- Program Keibubapaan (Ibu Bapa)
- Memahami Kanak-kanak Berisiko Tingkah Laku (Guru)
- **Aktiviti Pendidikan dan Pencegahan Dadah (Murid)**
  - **Bimbingan Kelompok Psiko-Pendidikan Kognitif Tingkah Laku**

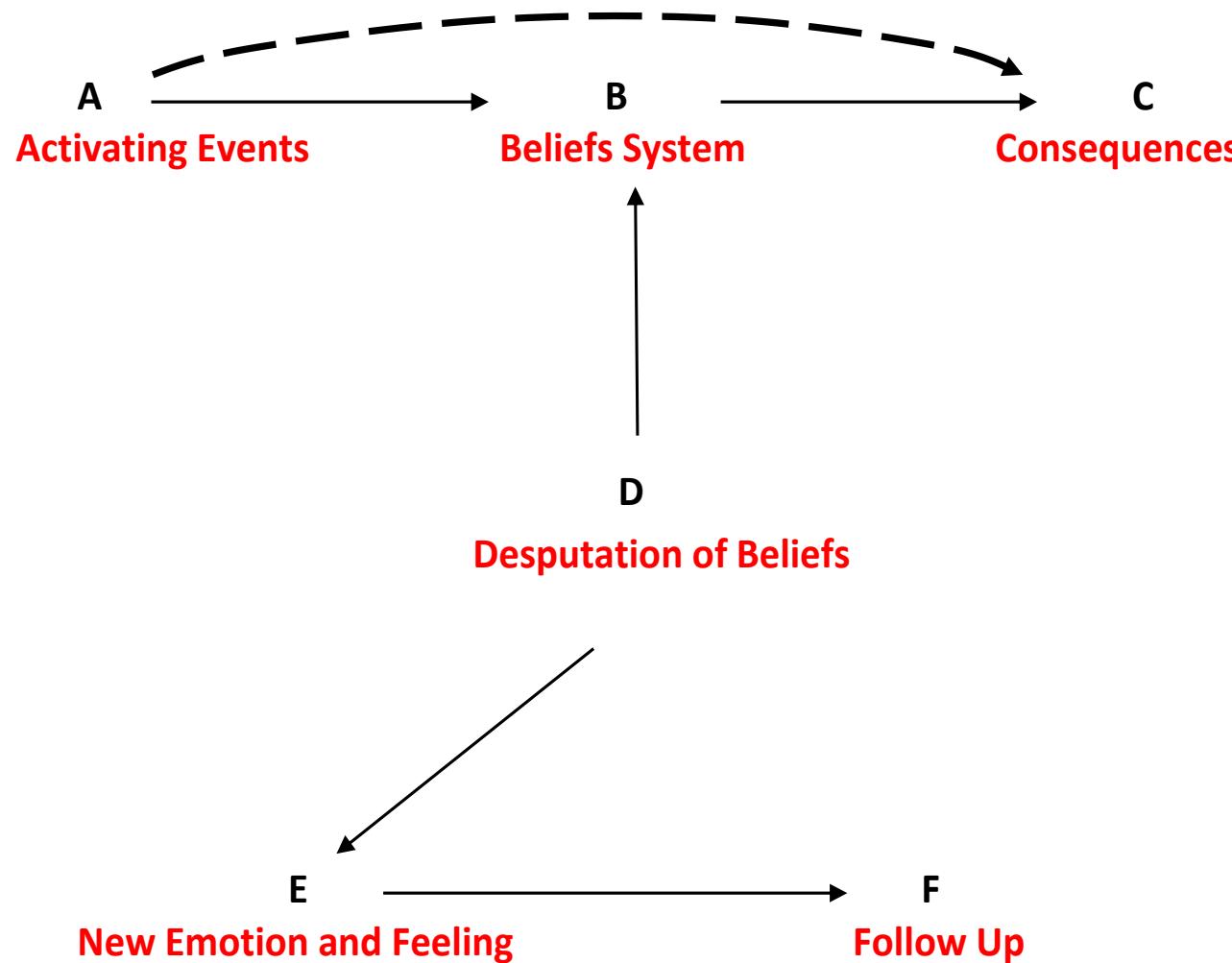


# BIMBINGAN KELOMPOK PSIKO-PENDIDIKAN KOGNITITIF TINGKAH LAKU (REBT)

| TAHAP | AKTIVITI                                |
|-------|---|
| 1     | Membina Hubungan                        |
| 2     | Menilai Masalah, Perorangan dan Situasi |
| 3     | Menyedia Ahli Kelompok Untuk Terapi     |
| 4     | Melaksanakan Program Intervensi         |
| 5     | Mengatur Strategi Sokongan              |
| 6     | Penilaian dan Penamatan                 |



# Rantai Masalah dan Pelan Intervensi Mengikut (REBT)



# REBT Dalam Konteks Remaja Berisiko

| Theory       | <b>Activating<br/>Event(s)</b><br><b>Antisiden<br/>Berisiko</b>   | <b>CONSEQUENCES</b><br><b>(Sistem Penanda)</b>   |   | <b>BELIEF SYSTEM</b><br>(interpretasi terhadap event)   |
|--------------|---|--|---|---|
|              |   | <b>Affective</b>   | <b>Behaviour</b>  |   |
| REBT/<br>CBT | "Apa yang anda baru alami sehingga anda (murung/bimbang/terteka/marah) sekarang?"<br><br><b>SSK/SSR/SSS/SES</b> | <i>Depression, Anxiety, Stress &amp; Anger Symptom (Mental Disturbance)</i><br><br>Murung/Bimbang/Tertekan/Marah)<br><ul style="list-style-type: none"> <li>- Resilien Rendah</li> <li>- Motivasi Rendah</li> <li>- Agrresif Tinggi</li> <li>- Kemurungan Tinggi</li> <li>- Strategi Daya Tindak Rendah</li> </ul> | <i>Withdrawal, Fatigue, Apathy, Mengelak aktv sosial (TV / akhbar)</i><br>Penggunaan Bahan, Tindakan Antisosial, Ponteng Kelas/Kokurikulum<br><br><b>(Pencapaian Akademik Rendah)</b> | <i>Inaccurate Negative Thoughts</i><br><i>Preoccupation With The Event &amp; Obsession Thinking</i><br><br><i>Irrational Belief</i><br><i>Demanding</i><br><i>Awfulizing</i><br><i>I can't stand it</i><br><i>People/ Self-rating</i> |

# ULASAN KARYA INTERVENSI PSIKO-PENDIDIKAN KOGNITIF TINGKAH LAKU

- Berdasarkan kajian-kajian yang lepas pendekatan psiko-pendidikan dan kaunseling Kognitif Tingkah Laku REBT ini didapati berkesan dalam membantu menyesuaikan masalah psikologi dan tingkah laku individu termasuk masalah disiplin, delinkuen dan jenayah dalam pelbagai latar belakang budaya dan usia muda (Mohammad Nasir, 2006; Mohammad Nasir & Rohany Nasir, 2009; Mohammad Nasir, et al., 2012; Mohammad Nasir, et al., 2015; Mohammad Nasir, et al., 2016; Abdullah, 2015; Zainol Abidin, 2016; Terjeson, DiGiuseppe & Gruner, 2000; Mahmoud, Abdul Rashid, See, Khoda & Mohsen, 2013; Ji & Myung et al, 2010).



# DESKRIPTIF SKOR MIN PRAUJIAN DAN POSUJIAN PEMBOLEHUBAH PSIKOLOGI ANTARA KUMPULAN RAWATAN BERDASARKAN JANTINA DAN KUMPULAN KAWALAN

| PEMBOLEHUBAH         | KUMPULAN | MIN      |          | PERBEZAAN<br>MIN |
|----------------------|----------|----------|----------|------------------|
|                      |          | PRAUJIAN | POSUJIAN |                  |
| Resilien             | RL       | 16.00    | 22.50    | +6.50            |
|                      | RP       | 19.50    | 22.70    | +3.20            |
|                      | K        | 18.50    | 18.35    | -0.15            |
| Strategi daya tindak | RL       | 18.05    | 24.05    | +6.00            |
|                      | RP       | 22.05    | 25.35    | +3.30            |
|                      | K        | 20.55    | 19.90    | -0.65            |
| Agresif              | RL       | 35.80    | 29.80    | -6.00            |
|                      | RP       | 33.20    | 30.50    | -2.70            |
|                      | K        | 33.25    | 33.70    | +0.45            |
| Kemurungan           | RL       | 39.50    | 35.10    | -4.40            |
|                      | RP       | 37.05    | 33.60    | -3.90            |
|                      | K        | 38.45    | 39.00    | +0.55            |
| Motivasi             | RL       | 16.80    | 20.75    | +3.95            |
|                      | RP       | 21.05    | 23.75    | +2.70            |
|                      | K        | 18.45    | 17.25    | -1.20            |

Nota: RL: Rawatan Lelaki RP: Rawatan Perempuan K: Kawalan

- **Kumpulan Rawatan Lelaki & Perempuan**

- ✓ Terdapat peningkatan nilai min pada pembolehubah resilien, strategi daya tindak dan motivasi.
- ✓ Terdapat pengurangan nilai min bagi pembolehubah agresif dan kemurungan.

- **Kumpulan Kawalan**

- ✓ Terdapat pengurangan nilai min bagi pembolehubah resilien, strategi daya tindak dan motivasi.
- ✓ Terdapat peningkatan nilai min pada pembolehubah agresif dan kemurungan.



# **ANALISIS KESAN MODUL TERHADAP PRAUJIAN DAN POSUJIAN PEMBOLEHUBAH PSIKOLOGI KELOMPOK RAWATAN**

- Terdapat perbezaan signifikan antara praujian dan posujian semua pembolehubah psikologi iaitu resilien, strategi daya tindak, agresif, kemurungan dan motivasi kelompok rawatan

| PEMBOLEHUBAH         | MIN KUASA DUA | NILAI F | NILAI p | Partial ETA Squared |
|----------------------|---------------|---------|---------|---------------------|
| Resilien             | 319.99        | 33.76   | .00     | .37                 |
| Strategi daya tindak | 354.56        | 20.07   | .00     | .26                 |
| Agresif              | 222.77        | 48.82   | .00     | .46                 |
| Kemurungan           | 268.34        | 39.14   | .00     | .41                 |
| Motivasi             | 293.54        | 30.76   | .00     | .350                |



# ANALISIS KESAN MODUL TERHADAP PRAUJIAN DAN POSUJIAN PEMBOLEHUBAH PSIKOLOGI KELOMPOK RAWATAN BERDASARKAN JANTINA DAN KELOMPOK KAWALAN

**ANCOVA:** Terdapat perbezaan signifikan antara praujian dan posujian kesemua pembolehubah psikologi antara kelompok rawatan lelaki, kelompok rawatan perempuan dan kelompok kawalan .



| PEMBOLEHUBAH         | MIN KD | NILAI F | NILAI p | Partial ETA sQUARED |
|----------------------|--------|---------|---------|---------------------|
| Resilien             | 208.84 | 26.43   | .00     | .49                 |
| Strategi daya tindak | 191.33 | 10.95   | .00     | .281                |
| Agresif              | 136.73 | 36.56   | .00     | .566                |
| Kemurungan           | 464.52 | 20.05   | .00     | .417                |
| Motivasi             | 147.25 | 15.19   | .00     | .352                |

**Post-Hoc:**

- ✓ **Resilien** - Terdapat perbezaan signifikan antara 3 kumpulan
- ✓ **Str. Daya Tindak** - Terdapat perbezaan signifikan antara semua kumpulan kecuali antara kumpulan rawatan lelaki dan kumpulan rawatan perempuan.
- ✓ **Agresif** - Terdapat perbezaan signifikan antara 3 kumpulan
- ✓ **Kemurungan** - Terdapat perbezaan signifikan antara semua kumpulan kecuali antara kumpulan rawatan lelaki dan kumpulan rawatan perempuan.
- ✓ **Motivasi** - Terdapat perbezaan signifikan antara semua kumpulan

kecuali antara kumpulan rawatan lelaki dan kumpulan rawatan perempuan.

Strategi Pencegahan Awal Mengambil Dadah Murid Sekolah Rendah Melalui Pendekatan Psiko-Pendidikan Kognitif Tingkah Laku

| PEMBOLEHUBAH         | KELOMPOK I | KELOMPOK J | PERBEZAAN (I - J) | SIG. (p) |
|----------------------|------------|------------|-------------------|----------|
| Resilien             | RL         | RP         | 3.35              | .00      |
|                      | RL         | K          | 6.69              | .00      |
|                      | RP         | K          | 3.34              | .00      |
| Strategi daya tindak | RL         | RP         | 1.76              | .630     |
|                      | RL         | K          | 6.06              | .00      |
|                      | RP         | K          | 4.30              | .00      |
| Agresif              | RL         | RP         | -2.48             | .002     |
|                      | RL         | K          | -5.65             | .00      |
|                      | RP         | K          | -3.17             | .00      |
| Kemurungan           | RL         | RP         | -8.64             | .986     |
|                      | RL         | K          | -4.91             | .00      |
|                      | RP         | K          | -4.05             | .00      |
| Motivasi             | RL         | RP         | -.33              | 1.00     |
|                      | RL         | K          | 4.54              | .00      |
|                      | RP         | K          | 4.87              | .00      |

**Nota:** RL: Rawatan Lelaki RP: Rawatan Perempuan K: Kawalan

# HASIL KAJIAN ADALAH SEPERTI BERIKUT

- Menghasilkan satu dimensi baru memahami tingkah laku bermasalah remaja melalui kerangka konsep Remaja Berisiko Sekolah Rendah berteraskan Antisiden, Sistem Penanda dan Ciri-ciri Psikologi Berisiko untuk memudahkan kajian-kajian dan intervensi berkaitan pada masa akan datang.
- Menghasilkan Instrumen Murid Berisiko Sekolah/Menengah Rendah (IMBSR) untuk tujuan pentaksiran dan penyelidikan yang berkaitan untuk mengukur ciri-ciri remaja berisiko bertingkah laku bermasalah terutamanya tingkah laku berisiko dadah..
- Mencadangkan Model Pelan Tindakan Pencegahan Awal Menangani Tingkah Lagu Penyalahgunaan Bahan (Dadah) Dalam Kalangan Murid Sekolah/Menengah Rendah secara lebih menyeluruh.



# MODEL PELAN TINDAKAN PENCEGAHAN AWAL MENANGANI TINGKAH LAGU PENYALAHGUNAAN BAHAN (DADAH) MURID SEKOLAH RENDAH

- Mengenalpasti dan memantau **Sistem Penanda** (ponteng sekolah, **tahap akademik**, penglibatan di sekolah).
- Menjalankan pentaksiran menggunakan (IRBSR) untuk mengukur **Aspek Psikologi** (resilien, strategi daya tindak, **agresif, kemurungan** dan motivasi).
- Menjalankan pentaksiran menggunakan (IRBSR) untuk mengukur **Isu Persekutara Sosial (Antisiden)** (penghargaan kendiri keluarga, **rakan** & sekolah dan SES).
- Mencadangkan Intervensi Awal dengan **aplikasi aktiviti Psiko-Pendidikan Kognitif Tingkah Laku** dalam kalangan murid berisiko sekolah rendah
- Menjalankan penilaian program intervensi.



# TERIMA KASIH

